

”CODE OF CONDUCT”, EETTISET TOIMINTAPERIAATTEET Finanssivalvonnan johtokunnan vahvistama eettinen tahtotila

24.4.2024

Sisällys

Tiivistelmä	3
1 Alkusanat	4
2 Eettisten toimintaperiaatteiden tausta ja tarkoitus	5
3 Kattavuus	6
4 Lainmukaisuus, eettisten toimintaperiaatteiden suhde lakisääteisiin vaatimuksiin	7
5 Eettisten toimintaperiaatteiden noudattaminen sekä suhde muihin ohjeisiin	8
6 Tasa-arvo, syrjimättömyys ja asianmukainen käytös	9
7 Finanssivalvonnan omaa toimintaa koskevat tiedottamisperiaatteet	10
8 Eturistiriidat, esteellisyys ja lahjonta	11
9 Sisäpiirintieto	12
10 Finanssivalvonnan omaisuus	13
11 Tiedon hallinta	14
12 Eettisten toimintaperiaatteiden täytäntöönpano, ilmoitukset, neuvonta ja mahdolliset seuraamukset	15
13 Eettisistä toimintaperiaatteista viestiminen	16

Tiivistelmä

Yleisluontoinen tahtotila Finanssivalvonnan toiminnan eettisyyden varmistamiseksi kaikissa olosuhteissa.

1 Alkusanat

Finanssivalvonnan toiminnan tarkoituksena on finanssimarkkinoiden vakauden edellyttämä luotto-, vakuutus- ja eläkelaitosten ja muiden valvottavien vakaa toiminta, vakuutettujen etujen turvaaminen sekä yleinen luottamus finanssimarkkinoiden toimintaan.

Eettiset toimintaperiaattemme kuvaavat toimintamme yleiset eettiset perusvaatimukset, joita kaikkien on Finanssivalvonnassa noudatettava. Ne ovat eettisen toiminnan periaatetasoinen perusta, ”The Voice from the Top”.

Eettisten toimintaperiaatteiden tarkoitus on siten osoittaa yleinen eettinen tahtotila, ei vastata arkielämässä esiintuviin yksityiskohtaisiin eettisiin ongelmiin. Näiden periaatteiden taustalla heijastuvat osaltaan Finanssivalvonnan arvot, jotka ohjaavat toimintaamme ja päivittäistä päätöksentekoamme.

Haluan omasta ja koko johtokunnan puolesta välittää kaikille vahvan viestin siitä, että niin Finanssivalvonnan johtokunnan jäsenten, kuin Finanssivalvonnan kaikkien virkamiesten on asemastaan riippumatta noudatettava näitä Finanssivalvonnan johtokunnan vahvistamia eettisiä toimintaperiaatteita.

Marja Nykänen
johtokunnan puheenjohtaja
Finanssivalvonta

2 Eettisten toimintaperiaatteiden tausta ja tarkoitus

Eettiset toimintaperiaatteet pohjautuvat Finanssivalvonnan arvoihin. Arvot ohjaavat toimintaamme ja jokapäiväistä päätöksentekoaamme.

Finanssivalvonnan neljä arvoa ovat:

UUDISTUVA

Ennakoimme toimintaympäristömme ja valvontakentän muutokset sekä kehitämme toimintaamme jatkuvasti. Olemme ajan hermolla ja mukana kansainvälisessä muutoksessa.

VASTUULLINEN

Toimintamme on johdonmukaista, rakentavaa ja laadukasta. Tiedostamme toimiemme seuraukset. Viestimme avoimesti vastuumme kantaen.

TULOKSELLINEN

Keskitymme olennaiseen. Kannamme vastuuta omasta ja työyhteisön tuloksesta. Olemme valppaita ja tartumme toimeen.

YHDESSÄ

Olemme kannustava työyhteisö. Kehitämme itseämme ja tuemme toistemme kehittymistä. Luomme hyvää yhteishenkeä. Toimimme hyvässä yhteistyössä sidosryhmiemme kanssa.

Eettisten toimintaperiaatteiden tärkein tarkoitus on tarjota yhteiset, yleistason eettiset pelisäännöt siitä, mikä organisaatiossa on sallittua ja mikä ei, ja mikä on yhteinen tapa toimia. Periaatteiden tarkoituksena on siten kertoa organisaatiolle, mitä arvojen mukainen toiminta periaatetasolla tarkoittaa. Tarkoituksena on myös, että organisaatio mieltää, minkä tyyppistä eettistä näkökulmaa siltä odotetaan ja mikä on sen vastuu.

Periaatteilla viestitään myös organisaation ulkopuolelle Finanssivalvonnan sitoutumista eettiseen toimintaan.

3 Kattavuus

Eettiset toimintaperiaatteet koskevat kaikkia Finanssivalvonnan virkamiehiä sekä Finanssivalvonnan johtokunnan jäseniä ja varajäseniä. Finanssivalvonta olettaa lisäksi, että sen käyttämät yhteistyötahot, kuten konsultit, ostopalveluhenkilöstö yms. tahot noudattavat näitä toimintaperiaatteita.

4 Lainmukaisuus, eettisten toimintaperiaatteiden suhde lakisääteisiin vaatimuksiin

Finanssivalvonnan virkamiesten on noudatettava voimassa olevia lakeja, mikä todetaan Suomen perustuslaissa: *”Julkisen vallan käytön tulee perustua lakiin. Kaikessa julkisessa toiminnassa on noudatettava tarkoin lakia.”*

Hyvän hallinnon perusteet on kuvattu hallintolaissa: *”Viranomaisen on kohdeltava hallinnossa asioivia tasapuolisesti sekä käytettävä toimivaltaansa yksinomaan lain mukaan hyväksyttäviin tarkoituksiin. Viranomaisen toimien on oltava puolueettomia ja oikeassa suhteessa tavoiteltuun päämäärään nähden. Niiden on suojattava oikeusjärjestyksen perusteella oikeutettuja odotuksia.”*

Nämä vaatimukset muodostavat Finanssivalvonnan toiminnan ehdottomat puitteet. Lakiin kirjoitetut säännökset vaativat kuitenkin aina soveltamista yksittäisiin virkamiesten toimenpiteisiin, joita eettiset toimintaohjeet ohjaavat.

5 Eettisten toimintaperiaatteiden noudattaminen sekä suhde muihin ohjeisiin

Eettiset toimintaperiaatteet eivät kumoa Finanssivalvonnan virkamiesten noudatettaviksi vahvistettuja muita sisäisiä tai ulkoisia ohjeita ja sääntöjä kuten Finanssivalvonnan kaupankäytissäännöt ja EKP-ohjeet (EUROOPAN KESKUSPANKIN SUUNTAVIIVAT (EU) 2021/2256, annettu 2 päivänä marraskuuta 2021, yhteisen valvontamekanismin eettisiä sääntöjä koskevista periaatteista, EKP/2021/50, uudelleenlaadittu). Sisäisten ohjeiden ja sääntöjen laatimisessa tulee noudattaa eettisiä toimintaperiaatteita.

6 Tasa-arvo, syrjimättömyys ja asianmukainen käytös

Kaikenlainen syrjintä, kiusaaminen ja häirintä organisaatiossa on kiellettyä.

Finanssivalvonnassa noudatetaan tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusperiaatetta ikään, rotuun, syntymäpaikkaan, sukupuoleen, uskontoon, poliittiseen vakaumukseen, yhteiskunnalliseen asemaan, tai alkuperään katsomatta.

Finanssivalvonta kunnioittaa kaikkien virkamiestensä järjestäytymisoikeutta sekä oikeutta liittyä ammattiliittoon tai muihin edustuselimiin.

7 Finanssivalvonnan omaa toimintaa koskevat tiedottamisperiaatteet

Finanssivalvonta noudattaa korkeita laatuvaatimuksia viestiessään taloudellisia ja muita tietoja toiminnastaan. Kaikkien Finanssivalvonnan puolesta tehtyjen liiketoimien tulee ilmetä tarkasti ja totuudenmukaisesti Finanssivalvonnan kirjanpidosta.

Finanssivalvonnalla on eettinen velvollisuus läpinäkyvään toimintaan ja siksi sen tulee tiedottaa kaikista merkittävistä omaan toimintaansa liittyvistä seikoista, jotka voivat vaikuttaa sen toiminnan julkiseen luotettavuuteen. Tämä johtuu Finanssivalvonnan toiminnan tarkoituksesta, viran-omaisasemasta ja yhteiskunnallisesta luottamusasemasta.

Finanssivalvonta julkaisee vuosittain erillisen selvityksen hallinto- ja ohjausjärjestelmästä.

8 Eturistiriidat, esteellisyys ja lahjonta

Finanssivalvonnan toiminnan ja päätöksenteon tulee aina olla puolueetonta. Finanssivalvonnan virkamiesten tulee virkatoimissaan säilyttää puolueettomuutensa ja tasapuolisuutensa sekä toteuttaa yhdenvertaisen kohtelun periaatetta. Ulkopuolisten tahojen kanssa pidetyistä kokouksista tulee laatia kokousmuistiinpanot.

Eturistiriita voi syntyä muun muassa seuraavissa tilanteissa:

- virkamiehellä on henkilökohtainen suhde henkilöön tai merkittävä intressi yhtiössä, jota Finanssivalvonta valvoo;
- virkamiehen työtehtävien liittyessä Finanssivalvonnan valvottavaan, jossa hän on aiemmin työskennellyt;
- virkamiehen lähisukulainen on Finanssivalvonnan valvottava, tavarantoimittaja tai tällaisen yrityksen työntekijä tai;
- virkamiehellä on henkilökohtainen suhde esihenkilöönsä tai alaiseensa.

Finanssivalvonnan virkamiesten on tunnistettava eturistiriidat ja vältettävä niitä, ja heidän on ilmoitettava mahdollisesta eturistiriidasta Finanssi-valvonnan sääntöjen mukaisesti.

Rekrytoivan esihenkilön tulee huolehtia siitä, että Finanssivalvonnasta virkaa hakevan henkilö ilmoittaa mahdollisista eturistiriitatilanteista hakumenettelyn aikana. Rekrytoivan esihenkilön tulee myös ennen henkilön nimittämistä varmistaa, voiko esimerkiksi hakijan aiemmista työtehtävistä, varallisuudesta, yksityisistä toimista tai henkilökohtaisista suhteista aiheutua eturistiriitoja virkatehtävien hoidon kanssa. Mikäli arvioinnissa ilmenee eturistiriitoja, on rekrytoitavan esihenkilön myös ennen rekrytoitavan henkilön nimittämistä päätettävä kirjallisesti niistä menettelymalleista, joilla eturistiriitatilanteet vältetään.

Virkamiehen tulee ilman aiheetonta viivytystä ilmoittaa esihenkilölleen, mikäli häntä ollaan valitsemassa uuteen työtehtävään Finanssi-valvonnan ulkopuolella ja mikäli valintaprosessi ja/tai uusi työtehtävä saattavat johtaa eturistiriitatilanteeseen, tai jos palkattoman virkavapaan aikana muodostuu eturistiriitatilanne. Virkamiehen tulee ymmärtää, että jo hänen osallistumisensa hakuprosessiin saattaa muodostaa eturistiriitatilanteen.

Finanssivalvonnan virkamiesten on itse tunnistettava heitä koskevat mahdolliset esteellisyytilanteet. Virkamies ei saa osallistua asian käsittelyyn eikä olla läsnä sitä käsiteltäessä, jos hän on esteellinen.

Finanssivalvonta ja sen virkamiehet eivät saa tarjota, pyytää tai hyväksyä lahjuksia missään muodossa.

Lahjus on missä tahansa muodossa annettu etu, jonka tarkoituksena on vaikuttaa vastaanottajan toimintaan. Satunnaisten ja kohtuuhintaisten lahjojen, aterioiden tai vieraanvaraisuuden tarjoamista tai vastaanottamista ei katsota lahjonnaksi, jos se on Suomen Pankin sääntöjen mukaista ja mikäli se kestää julkista tarkastelua vahingoittamatta Finanssivalvonnan mainetta.

[Finanssivalvonnan henkilöstön eettiset ohjeet](#)

9 Sisäpiirintieto

Finanssivalvonnan virkamiehen tulee tutustua esim. sisäpiiri-ilmoitusvelvollisuutta sekä arvopaperikaupankäyntiä ja vakuutuslajoittamista koskeviin sisäisiin ohjeisiin ja normeihin sekä noudattaa niitä.

10 Finanssivalvonnan omaisuus

Finanssivalvonnan virkamiesten on asianmukaisesti suojeltava Finanssivalvonnan omaisuutta, johon sisältyvät muun muassa Finanssivalvonnan käyttöomaisuus, toimintakuluihin varatut varat sekä tuottojen laskuttaminen.

Finanssivalvonnan omaisuutta on suojattava asianmukaisesti vahingoittumiselta, luvattomalta käytöltä ja katoamiselta. Finanssivalvonnan omaisuutta ei saa käyttää ilman lupaa henkilökohtaisiin tarkoituksiin tai muuhun Finanssivalvonnan ulkopuoliseen tarkoitukseen.

11 Tiedon hallinta

Finanssivalvonnassa luottamuksellinen tieto nauttii erityistä suojaa, mikä johtuu Finanssivalvonnan toiminnan tarkoituksesta, viranomaisasemasta ja yhteiskunnallisesta luottamusasemasta. Finanssivalvonnan virkamiesten tulee suojella hallussaan olevan mainitun tiedon luottamuksellisuutta, eheyttä ja saatavuutta.

Finanssivalvonnan virkamiehet saavat käsitellä, hyödyntää, julkaista ja jakaa Finanssivalvonnan hallussa olevia luottamuksellisia tietoja vain lain Finanssivalvonnalle sallimalla tavalla. Kaikkia valvottavien, tavarantoimittajien Finanssivalvonnalle uskomia ei-julkisia tietoja tulee käsitellä lakien ja sopimusvelvoitteiden mukaisesti.

Viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain tulee ohjata tiedon julkisuutta ja salassapitoa.

12 Eettisten toimintaperiaatteiden täytäntöönpano, ilmoitukset, neuvonta ja mahdolliset seuraamukset

Finanssivalvonnan virkamiehiä kannustetaan ottamaan toimintaperiaatteita koskevat kysymyksensä esille esihenkilöidensä kanssa, ja Finanssivalvonnan esihenkilöiden on tuettava alaisiaan toimintaperiaatteita koskevissa asioissa.

Finanssivalvonnan virkamiehen on ilmoitettava epäilemistään lainrikkomuksista sekä epäeettisestä toiminnasta joko esihenkilölleen, compliance-toiminnolle tai whistleblow-kanavaan.

Esihenkilön tulee toimittaa saamansa ilmoitukset edelleen Finanssivalvonnan compliance-toiminnolle. Kaikki ilmoitukset käsitellään luottamuksellisesti ja nimettöminä, ellei muuta ole sovittu tai pakottavasta lainsäädännöstä muuta johdu.

Virkamiestä ei saa estää ilmoittamasta rikkomuksista. Asianmukaiset tahot tutkivat oikeudenmukaisesti ja kattavasti kaikki vilpittömässä mielessä tehdyt ilmoitukset mahdollisista rikkomuksista.

Kaikessa sisäisessä viestinnässä tulee korostaa, että lain tai toimintaperiaatteiden rikkomuksista ilmoittaminen ei vaikuta haitallisesti ilmoittajan työhön tai virkasuhteeseen.

Finanssivalvonta ei hyväksy toimintaperiaatteiden minkäänlaista rikkomista. Eettisten toimintaperiaatteiden vastainen toiminta on virkavelvollisuuksien vastaista, mikä saattaa johtaa virkavastuun toteutumiseen. Periaatteita rikko-neisiin sovelletaan tarvittaessa oikeudellisia seuraamuksia, jotka voivat pahimmassa tapauksessa johtaa virkasuh-teen päättämiseen.

Finanssivalvonta seuraa eettisten toimintaperiaatteidensa noudattamista. Finanssivalvonnan johtaja käynnistää tarvittaessa eettisten toimintaperiaatteiden rikkomisesta virkamiesoikeudellisen tai muun seuraamusharkinnan. Myös rikkomistapausten käsittelyä seurataan ja niistä raportoidaan EKP:n suuntaviivojen mukaisesti.

Mikäli toimintaperiaatteista on kysyttävää, voi Finanssivalvonnan virkamies ottaa aina yhteyttä compliance-toimin-toon.

13 Eettisistä toimintaperiaatteista viestiminen

Nämä toimintaperiaatteet julkaistaan Finanssivalvonnan sisäisessä intranetissä ja ulkoisessa verkkopalvelussa.